

Een voorbeeld uit de praktijk van de Kinderbrigade

Waarom luistert mijn kind niet?

Mijn zoontje van 4 luistert niet en is brutaal. De school heeft aangegeven dat hij afwijkend en ongewenst gedrag vertoont. Ik ken mijn kind als inderdaad wat ongeremd en soms boos, maar in wezen is het een lief kind. Ik vind het vreselijk dat hij niet aardig gevonden wordt door anderen. Wat kan ik doen?

Ik ben een alleenstaande moeder. De vader van mijn zoontje is vlak na zijn geboorte overleden. Ik voed mijn zoon voornamelijk alleen op. Ik merk dat het mij veel moeite kost om positief met hem om te gaan. Ik voel me moe en heb het idee dat ik er alleen voor sta. Nu anderen mijn zoon storend en brutaal vinden, merk ik dat ik me afvraag of er inderdaad iets met hem aan de hand is. Ik word soms zo moe van hem. Ik vind inderdaad dat hij slecht luistert en vaak boos is, maar is dat nu normaal of is er iets mis met hem?

Wat blijkt uit het kennismakingsgesprek

In het kennismakingsgesprek gaan we uitgebreid in op de informatie die de ouder(s) vooraf beschrijven in het intakeformulier. Zo'n gesprek duurt ongeveer anderhalf uur. We gaan nader in op de aard van de hulpvraag, de achtergrond van de problemen, de momenten waarop het goed gaat, eerder ontvangen hulp en de resultaten daarvan.

Uit dit kennismakingsgesprek komt naar voren dat het probleem in eerste instantie niet gezocht moet worden in de aanwezigheid van een 'stoornis' bij het jongetje. Door het praten en te spelen met het jongetje en een uitgebreid gesprek met moeder, blijkt dat het jongetje van 4 veel ouder overkomt. Hierdoor wordt hij door de omgeving ouder en 'wijzer' ingeschat. Zowel volwassenen als kinderen verwachten van hem een reactie 'op niveau' en reageren geïrriteerd op hem als hij niet direct aan hun verzoek gehoor geeft.

In het een-op-een contact met mij is het jongetje vriendelijk en open. Er lijkt geen sprake van overmatig agressief reageren. Wanneer hij duidelijk begrenst wordt luistert hij voldoende. Al in dit eerste gesprek kan ik aan moeder vertellen dat haar zoon in mijn ogen geen 'zeer afwijkend' gedrag vertoont. Wel kan hij druk overkomen naar anderen en heeft hij duidelijke grenzen en structuur nodig. Moeder is hierover zeer opgelucht en alleen dit gevoel, geeft al ruimte voor perspectief. We kunnen haar zoon gaan geven wat hij nodig heeft: omdat hij eigenlijk nog erg jong is maar er zo niet uitziet, raad ik haar aan om hem veel complimentjes te geven en hem als het ware te 'betrappen' op goed gedrag. Hij zal dan steeds meer succeservaringen opdoen en zal waarschijnlijk vriendelijker en afhankelijker in de omgang worden.

In het kennismakingsgesprek komt de betrokkenheid en de liefde die moeder voor hem voelt, duidelijk naar voren. Ze wil graag positiever met hem omgaan. Ze geeft wel aan dat ze erg moe is en het gevoel heeft dat ze nooit meer aan zichzelf toekomt. Het is essentieel dat zij ook goed voor zichzelf zorgt en tijd voor zichzelf neemt, dit lijkt moeilijk voor een ouder die alleen voor haar kind zorgt, maar het is wel mogelijk; door haar zoon structuur en positieve aandacht te geven en te zorgen dat ze zelf 'navolgbaar' is voor hem, zal hij leren ook even zelf te spelen of

te zijn. Dit geeft zijn moeder even de ruimte voor haarzelf, waardoor er daarna energie is om weer iets leuks met haar zoontje te doen. Ik ga haar uiteraard helpen bij het inzetten van dit nieuwe gedragspatroon naar haar zoon.

Dit nieuwe patroon moet zowel voor moeder als voor het jongetje 'inslijpen', een dergelijke verandering kost ongeveer drie weken. Het is belangrijk de nieuwe aanpak gedurende deze periode ook vol te houden. Dit is duidelijk voor het jongetje, en zorgt ervoor dat moeder standvastig kan blijven in haar aanpak zonder te twifelen of het wel 'gauw genoeg' resultaat oplevert. Het zorgt er ook voor dat je als ouder tijdelijk iets minder gevoelig wordt voor de goedbedoelde stortvloed van adviezen van anderen: jouw aanpak werkt, en deze ga je volgen.

Resultaat

Moeder is erg gemotiveerd om de tips op te volgen. En met duidelijk en direct resultaat; al na het eerste 'consult' merkt ze verbetering wanneer ze de tips toepast. Haar zoon komt vaker naar haar toe, luistert beter. Hij komt vaker een knuffel aan haar geven en zegt dat hij haar lief vindt, of vraagt er voor zichzelf om. Een geweldige omslag in gedrag van het jongetje!

Moeder geeft ook aan dat het haar erg helpt om ook voor zichzelf te bedenken dat haar zoon pas vier is, en dat hij nog niet alles wat hem gevraagd wordt meteen goed zal uitvoeren. Ze realiseert zich dat zij hierin ook zelf het goede voorbeeld moet geven en dat het aanleren van goede gewoontes tijd kost. Ze voelt zich nu meer op een lijn met haar kind: omdat ze weet dat hij ouder aangezien wordt, durft ze nu zekerder op te treden naar de omgeving wanneer ze ziet dat anderen onterechte eisen aan (het gedrag van) haar zoon stellen.

Moeder geeft verder aan dat ze nog steeds moe is, maar dat ze nu wel beter inziet hoe ze tijd voor zichzelf kan vrijmaken en er ook voor haar zoon kan zijn. De eerste positieve stap is gemaakt. We maken meteen een afspraak voor de week erop. Ik verwacht dat dit gezinnetje zich binnen 4 of 5 sessies een stuk zekerder en gelukkiger zal voelen en ik ga mijn uiterste best doen dit met ze te bereiken.

Drs. Suzanne de Roos

Orthopedagoog

Ook een traject op maat voor uw gezin? www.kinderbrigade.nl

Tips voor bij u thuis

Hieronder zal ik aangeven welke redenen er zijn dat kinderen slecht luisteren. (denk aan vermoeidheid!) en wat eraan te doen valt, zoals *echt* luisteren en begrip tonen voor negatieve gevoelens.

Een kind in ontwikkeling Uw kind is een kind in ontwikkeling. Hij verkent de wereld om zich heen en zijn eigen grenzen. Hij krijgt te maken met zijn temperament, zijn wil, zijn gevoelens en die van de mensen in zijn omgeving.

Onhandelbare, niet gehoorzamende en opstandige kleuters komen van tijd tot tijd

in ieder gezin voor. De oorzaak is vaak vermoeidheid van de ouder of het kind. Rust en regelmaat geeft dan al veel verbetering. Misschien bent u enigszins vermoeid door uw werk en uw zoontje door zijn ervaringen op school.

In welke situatie? Voordat u het gedrag van uw kind tracht te veranderen, is het van belang dat u eerst nagaat in welke situatie uw kind niet luistert, dwars en brutaal is. Is het altijd, of alleen als hij moe is? Is het als hij zijn zin niet krijgt of als u hem iets vraagt te doen?

Vaak is het verhelderend om de verschillende situaties eens op te schrijven, en te kijken of u daar een patroon in kan ontdekken.

Ga ook na hoe het met uw kind op school gaat. Heeft hij het naar zijn zin in zijn klas? Ook daar kan een aanknopingspunt liggen om iets te ondernemen.

En tenslotte: kinderen die voortdurend van alles moeten (of te veel mogen), kinderen naar wie niet echt geluisterd wordt en voor wie het niet duidelijk is wat er van hen wordt verwacht, uiten dit in hun gedrag. Zij worden opstandig en dwars.

Gebruiksaanwijzing voor dwarse kinderen

1. Wees duidelijk in het stellen van grenzen. Benoem heel precies welk gedrag je van je kind niet accepteert en vertel erbij waarom iets niet mag of kan.
2. Zorg dat je gezichtsuitdrukking en de intonatie van je stem kloppen met wat je zegt.
3. Luister 'echt' als je kind jou wat te vertellen heeft. Ga er even voor zitten en laat met je houding en je gezichtsuitdrukking merken dat je echt luistert naar wat het kind je vertelt. Neem de tijd voor zo'n gesprekje. Geef zelf het juiste voorbeeld. Als je echt luistert naar je kind, zal je kind ook naar jou luisteren.
4. Stel niet te hoge eisen aan je kind. Geef het kind de tijd en de ruimte om een opdracht uit te voeren. Word niet boos als het niet meteen lukt.
5. Toon begrip voor de negatieve gevoelens van het kind. Help hem zijn gevoelens te begrijpen door deze voor hem te benoemen. "Ik begrijp dat je nu boos bent, maar wat jij nu doet kan (of mag) echt niet". Ruimte geven voor negatieve gevoelens is een belangrijke basis voor de emotionele gezondheid van je kind.
6. Geef zo veel mogelijk aandacht en complimentjes aan het gewenste gedrag van je kind. Hoe meer positieve aandacht uw kind van u krijgt, des te meer positief gedrag hij zal gaan vertonen. Complimentjes moedigen kinderen altijd aan om door te gaan met het gewenste gedrag.

Wilt u begeleiding bij het in de praktijk brengen van deze tips bij u thuis?
www.kinderbrigade.nl